

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОМИСИЯ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И
УСТАНОВЯВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

РЕШЕНИЕ

№ 243

гр. София, 25.06.2013г.

Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, в състав:

Председател: **Филип Златанов**

Членове: **Николай Николов**
Паскал Бояджийски
Сабрие Сапунджиева

При участието на стенографа Р. Н., като разгледа доклада на дирекция „Правна” по сигнал с рег. № 425/2012г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 24, ал. 1 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси /ЗПУКИ/, образувано въз основа на сигнал, подаден от *****, заведен в регистъра на сигналите с рег. №425/2012г.

Сигналят е насочен против А.И.К. с ЕГН ***** и Г.Н.В. с ЕГН ***** – членове на Експертния съвет по лечение на зависимости към Министъра на здравеопазването.

В сигнала се твърди, че К. и В. имат дялове в капитала на търговски дружества, чиято дейност има пряка връзка със задачите и дейността на Съвета.

Твърди се, че двамата членове на Експертния съвет са ръководители на метадоновите програми на притежаваните от тях търговски дружества. Участието им в Експертния съвет би породило конфликт на интереси, а именно – даване на насоки и приоритети в областта на лечението на зависимости, предложения за промяна на действащите стандарти в областта на зависимостите, проекти за нормативни актове. Участието им също така им дава достъп до информация, евентуално отнасяща се до дейността им и това ги поставя в неравностойно (превъзхождащо) положение спрямо конкуренцията им.

На следващо място, твърди се, че Експертният съвет е провел до момента няколко свои заседания, на които са разглеждани промени в правилата за провеждане на метадонови програми и насочване на лица, които не отговарят на критериите,

посочени в стандартите за добра практика в лечението за зависимости, за лечение на свързани с тях програми.

Освен това на сайта на Министерство на здравеопазването липсвали техни декларации за конфликт на интереси, което също се явявало нарушение на ЗПУКИ.

Към сигнала не са приложени доказателства.

Комисията служебно е събрала следните доказателства: Справки в Търговския регистър за А.К. и Г.В.; Справки в ГРАО за К. и В.; Заповед №РД 09-117/02.07.2012г. на Министъра на здравеопазването; Заповед №РД 09-191/29.10.2012г. на Министъра на здравеопазването; Протокол от второ редовно заседание на Експертния съвет по лечение на зависимости от 12.12.2012г.; Становище вх. №26-00-2152/21.11.12г. от А.К. и Г.В.; Писмо изх. №22-00-151/24.10.2012г.; Писмо изх. №22-00-151/04.09.2012г.; Становище №22-00-151/15.10.12г.; Писмо изх. №22-00-151/19.09.2012г.; Писмо изх. №22-00-151/13.09.2012г.; Писмо изх. №22-00-151/04.09.2012г.; Писмо изх. №22-00-151/30.08.2012г.; Писмо изх. №26-00-1602/19.09.2012г.; Писмо изх. №26-00-1602/13.09.2012г.; Писмо изх. №12-09-076/03.09.2012г.; Докладна записка изх. №1309-И/10.12.2012г.; Докладна записка изх. 75-29-104/06.07.2012г.; Проект на предложения за подобряване на работата и взаимодействието между институциите (механизъм за координация) при насочване към лечение или към служби за подкрепа на деца и юноши, злоупотребяващи или зависими към психоактивни вещества и алкохол; Писмо изх. №447/18.05.2012г.; Писмо изх. № 686/03.07.2012г.; Разпечатки от имейл кореспонденция между членовете на Експертния съвет по лечение на зависимости; 2 бр. Становище на Експертния съвет по лечение на зависимости във връзка със заседание от 16.07.2012г.; Протокол от заседание на работна среща с участието на ръководители на програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти; Програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, на които ръководители са д-р А.К. и д-р Г.В.; Програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, на фирми, в които участва К. и В..

С покана изх. № С-425#4/22.02.2013г. А.К. е надлежно поканен на изслушване в КПУКИ. На заседанието пред Комисията от 04.04.2013г. същият се яви лично и бе изслушан по реда на чл. 26 от ЗПУКИ.

В обясненията си, дадени пред Комисията, К. заяви, че твърденията в сигнала са неоснователни и това е злонамерен донос. Заяви, че дейността на експертния съвет е такава, че той не взема решения. От него се иска мнение като професионалист в областта на лечението на зависимости. Твърди, че това не облагодетелства по никакъв начин който и да е от членовете, защото нямат материален интерес от това участие, нито пък каквато и да е друга облага. Допълни, че не получава възнаграждение за дейността си на член на съвета.

С покана изх. № С-425#3/22.02.2013г. Г.В. е надлежно поканен на изслушване в КПУКИ. На заседанието пред Комисията от 04.04.2013г. същият се яви лично и бе изслушан по реда на чл. 26 от ЗПУКИ.

В обясненията си, дадени пред Комисията, В. заяви, че е бил номиниран от професионалната общност за член на Експертния съвет. Министърът на здравеопазването го е одобрил със заповед, без да е сключвал договори и без да получава възнаграждение. Заяви, че Експертният съвет няма никаква реална власт, единствено дава мнение по въпросите, които задава министърът или упълномощеният от него ресорен заместник-министър.

След изслушването с придружително писмо рег. № С-425#5/09.04.2013г. В. представи писмено възражение по повод твърденията в сигнала, което беше приобщено към преписката.

След като обсъди събраните в хода на административното производство доказателства, комисията установи следното от фактическа страна:

Сигналът по чл. 23 от ЗПУКИ е допустим.

Същият е подаден от идентифицирано по смисъла на чл. 17 от Правилника за организацията и дейността на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси /ПОДКПУКИ/ лице.

В хода на производството не се установи наличие на процесуални пречки по смисъла на чл. 27 от АПК, а именно: липсва влязъл в сила административен или съдебен акт и няма доказателства за висящо производство в административна или съдебна фаза за горепосоченото лице.

Налице са достатъчно данни за извършване на проверка за наличие или липса на конфликт на интереси.

В хода на производството се установи, че А.К. и Г.В. са членове на Експертния съвет по лечение на зависимости /ЕСЛЗ/, назначени със Заповед №РД 09-117/02.07.2012г. на Министъра на здравеопазването. В качеството си на членове на ЕСЛЗ К. и В. не са подали декларации по чл. 12, т. 1 и т. 2 от ЗПУКИ.

Експертният съвет по лечение на зависимости е консултативно звено към Министъра на здравеопазването, създадено на основание чл. 85а от Закон за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите. ЕСЛЗ обсъжда и дава становища по: 1. основните насоки и приоритети в областта на лечение на зависимости; 2. проекти на стандарти за добра практика в лечението на зависимости и по предложения за промени в действащите стандарти за добра практика в лечението на зависимости; 3. проекти на нормативни актове в областта на лечението на зависимости; 4. нови методи и програми за лечение; 5. предложения за включване на нови лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества (опиеви агонисти и агонист-антагонисти), в списъка на използваните за лечение на зависимости в програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти; 6. включване в лечебни програми на лица, които не отговарят на критериите, посочени в стандартите за добра практика в лечението на зависимости; 7. клинични, професионални, етични въпроси и въпроси, свързани с приложението на стандартите за добра практика и работата на лечебните програми.

Видно от протокол от заседание, проведено на 16.07.2012г., Експертният съвет по лечение на зависимости е обсъдил технически несъответствия в обнародваните в ДВ, бр. 49 от 29.06.2012г. Наредба за изменение и допълнение на Наредба №24 от 2004г. за утвърждаване на медицински стандарт „психиатрия“ и Наредба №2 от 20 юни 2012г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

Експертният съвет е направил следните предложения за промени в Наредба №24/2004г. за утвърждаване на медицински стандарт „Психиатрия“:

– в 7.9. бб) – да отпаднат думите „При предоставяне на лекарствени продукти, съдържащи опиеви агонисти и агонист-антагонисти, ръководителят задължително издава удостоверение по образец, утвърден от директора на НЦН.“;

- в 7.13.2 - думите „Екипът на програма до 50 лечебни места трябва да включва най-малко: 1 лекар-психиатър (ръководител на програмата), назначен на трудов

договор или договор за управление на половината от законоустановеното пълно работно време“, Да се заменят с „Екипът на програма до 50 лечебни места трябва да включва най-малко: 1 лекар, назначен на трудов договор или договор за управление на половината от законоустановеното пълно работно време“;

- 7.13.1.1. б) думите „воденето на специалния регистър по реда на чл. 14 на Наредба №24 на МЗ“, Да се заменят с думите „воденето на регистър по реда на чл. 20 на Наредба №2/2012“;

- в 7.13.2. – думите „лекар и психолог или социален работник“ да се заменят с „лекар или психолог или социален работник“.

Експертният съвет е направил следните предложения за промени в Наредба №2/2012г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди:

- в Приложение №5 към чл. 20, ал. 2 – думите „№ на протокола за промяна в режима на лечение“ да се заменят с „дата на приемане“;

- в Приложение №5 към чл. 20, ал. 2 – думите „Допълнителни обстоятелства (пътуване, отпуски и др.)“ да се заменят с „дата на изписване“;

- в Приложение №6 към чл. 21, ал. 1 – думите „Код на пациента“ да се заменят с „код или име на пациента“;

- в Приложение №6 към чл. 21, ал. 1 – да отпаднат думите „Подпис на пациента“

На 29.01.2013г. е постъпило писмо с вх. №26-00-204/29.01.2013г. от д-р М.А., ръководител на програма към „А.-Н.“ ООД гр. София. С писмото е искано разрешение за включване на К.З.А. на възраст 17 години и 7 месеца, на лечение с метадон хидрохлорид в програма за лечение с опиев агонисти и агонисти-антагонисти на „А.-Н.“ ООД. На свое заседание от 01.02.2013г. Експертният съвет е обсъдил предложението на д-р А. и е взел решение за изискване на допълнителни документи, свързани със състоянието на пациента – анамнеза, соматичен и психичен статус, психологично изследване, психо-социално изследване, подписано информирано съгласие, обосновка на мотивите за лечение с метадон. След представяне на посочените документи А.К. и Г.В. са изготвили Становище, с което са предложили на К.З.А. да бъде разрешено да постъпи на лечение с метадон хидрохлорид в Програма за лечение с опиев агонисти и агонисти-антагонисти на „А. – Н.“ ООД.

Видно от справка в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, А.К. е едноличен търговец с фирма ЕТ „А. за И. – д-р А.К.“. Същият е съдружник, притежаващ 99,8% от капитала на „Б.- Г.“ ООД. Видно от писмо изх. № 37-00-11/29.01.2013г. от ръководителя на Инспекторат към Министерство на здравеопазването, А.К. е ръководител на програма на „Б.- Г.“ ООД за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

Видно от справка в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, Г.В. е съдружник, притежаващ 50% от капитала на „А.за И.“ ООД и съдружник, притежаващ 25% от капитала на „М. ц.-Х.а. за и.с. м. п.“ ООД. Видно от писмо изх. № 37-00-11/29.01.2013г. от ръководителя на Инспекторат към Министерство на здравеопазването, Г.В. е ръководител на програма на „М.– А. – а. за извънболнична с. м. п.“ ООД за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

Въз основа на така изяснената фактическа обстановка, комисията установи следното от правна страна:

А.К. и Г.В. са членове на Експертния съвет по лечение на зависимости. Същите са лица, заемащи публична длъжност, по смисъла на чл. 3, т. 17, предл. трето от ЗПУКИ, тъй като са членове на колегиален орган, създаден със Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (Обн., ДВ, бр. 30 от 2.04.1999 г., в сила от 3.10.1999 г.).

В тази връзка КПУКИ служебно е извършила проверка по отношение на двамата относно наличие на несъвместимост по смисъла на чл. 5 от ЗПУКИ, като такава не бе констатирана.

В хода на производството се установи, че в качеството си на членове на ЕСЛЗ К. и В. не са подали декларации по чл. 12, т. 1 и т. 2 от ЗПУКИ. Съгласно ЗПУКИ, контролът за изпълнение на разпоредбите на глава III от закона е в правомощията на председателя на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси. Предвид установените факти и обстоятелства и липсата на подадени от К. и В. декларации, следва да се ангажира административно-наказателната отговорност за лицата. Съгласно чл. 43, във вр. чл. 34 от ЗПУКИ същата е предмет на самостоятелно производство, отделно от производството по установяване на конфликт на интереси.

За да е налице конфликт на интереси по смисъла на чл. 2 от ЗПУКИ трябва да са налице три кумулативни предпоставки, а именно: лице, заемащо публична длъжност, наличие на негов или на свързани с него лица частен интерес и възможност частният интерес да повлияе върху обективното и безпристрастно изпълнение на правомощията или задълженията му по служба. Само едновременното наличие и на трите предпоставки определя конфликт на интереси по смисъла на чл. 2 от ЗПУКИ, във връзка с чл. 6-11 от същия закон.

Съгласно легалното определение на чл. 2, ал. 1 от ЗПУКИ, конфликт на интереси възниква когато лице, заемащо публична длъжност, има частен интерес, който може /т.е. възможно е/ да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

От дадените в чл. 2, ал. 2 и ал. 3 от ЗПУКИ легални дефиниции на понятията е видно, че „частен интерес“ е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение, а „облага“ е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на привилегия или почести, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

Експертният съвет за лечение на зависимости е консултативно звено към министъра на здравеопазването и включва специалисти от НЦН и утвърдени клиницисти и експерти, представители на съсловните/професионалните организации в областта на лечението на зависимости в Република България. За участие в ЕСЛЗ К. и В. са номинирани като лекари-психиатри, работещи в областта на лечение на зависимости от общото събрание на ръководителите на програми за лечение на зависимост към опиоиди с опиети агонисти и агонисти/антагонисти.

При анализа на правомощията на Експертният съвет се установява, че същият има изцяло съвещателни функции. Експертният съвет консултира и подпомага министъра на здравеопазването в разработването и прилагането на политиката в областта на лечението на зависимости в Република България. В кръга на неговите правомощия не попада сключването на договори с търговските дружества и едноличните търговци, които осъществяват метадонови програми за лечение на лица, зависими към опиоиди. Експертният съвет не издава актове и не разполага с

правоомощия по разходване на бюджетни средства по отношение на визираните програми. От Правилника за функциите и организацията на дейността на ЕСЛЗ е видно, че съветът не участва като задължителен орган в процедурата по изработване на нормативни актове и/или стандарти за добра практика в лечението на зависимости, а само може да изготвя становища по вече изготвени такива проекти, ако това му бъде възложено от министъра на здравеопазването – чл. 8, т. 3 от Правилника.

В хода на производството се установи, че в качеството си на членове на Експертния съвет К. и В. са участвали в изготвянето на Становище с предложения за отстраняване на технически несъответствия в Наредба за изменение и допълнение на Наредба №24/2004г. за утвърждаване на медицински стандарт „психиатрия“ и Наредба №2/20.06.2012г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди. КПУКИ приема, че гореизложените обстоятелства не водят до конфликт на интереси по отношение на лицата, заемащи публична длъжност. Предложените промени не могат да формират частен интерес за К. и В.. Още повече, установи се, че процедурата не е финализирана - предложенията на Експертния съвет за промени в двете наредби не са обнародвани в Държавен вестник.

Твърдението, че К. и В. са предлагали насочване на лица, които не отговарят на критериите, посочени в стандартите за добра практика в лечението за зависимости, за лечение на свързани с тях програми, не се подкрепи от събраните доказателства. На следващо място, не се установи К. и В. да са предлагали промени на действащите стандарти в областта на зависимостите, които да облагодетелстват притежаваните от тях метадонови програми.

Частният интерес, водещ до облага, следва да бъде установен във всеки конкретен случай при изследване на всички относими факти и обстоятелства. Необходимо е също така частният интерес да е повлиял върху обективното и безпристрастно изпълнение на задълженията на лицето, заемащо публична длъжност. Липсата на частен интерес на лицето, заемащо публична длъжност или на свързани с него лица води до липса на конфликт на интереси и обосновава невъзможността за приложение на която и да било от нормите на чл. 6 – чл. 11 от ЗПУКИ.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 27, ал. 2 от ЗПУКИ, във вр. чл. 7, т. 2 от ПОДКПУКИ, КОМИСИЯТА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И УСТАНОВЯВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Р Е Ш И:

НЕ УСТАНОВЯВА конфликт на интереси по отношение на А.И.К. с ЕГН ***** – член на Експертния съвет за лечение на зависимости към Министъра на здравеопазването, за това, че на 16.07.2012г. е участвал в приемане на Становище с предложения за отстраняване на технически несъответствия в Наредба за изменение и допълнение на Наредба №24/2004г. за утвърждаване на медицински стандарт „психиатрия“ и Наредба №2/20.06.2012г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, тъй като липсва частен интерес – негов или на свързаното с него лице – „Б. – Г.“ ООД.

НЕ УСТАНОВЯВА конфликт на интереси по отношение на Г.Н.В. с ЕГН ***** – член на Експертния съвет за лечение на зависимости към Министъра на здравеопазването, за това, че на 16.07.2012г. е участвал в приемане на Становище с предложения за отстраняване на технически несъответствия в Наредба за

изменение и допълнение на Наредба №24/2004г. за утвърждаване на медицински стандарт „психиатрия“ и Наредба №2/20.06.2012г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, тъй като липсва частен интерес – негов или на свързаните с него лица – „А.за И.“ ООД, „М. ц.-Х.А.“ ООД, „М.ц. – А.– А.“ ООД.

На основание чл. 27, ал. 6 от ЗПУКИ прокуратурата може да подаде протест в едномесечен срок от съобщаването му.

Филип Златанов

*Председател на Комисията за предотвратяване
и установяване на конфликт на интереси*

Николай Николов

*Член на Комисията за предотвратяване
и установяване на конфликт на интереси*

Паскал Бояджийски

*Член на Комисията за предотвратяване
и установяване на конфликт на интереси*

Сабрие Сапунджиева

*Член на Комисията за предотвратяване
и установяване на конфликт на интереси*